

การออกแบบโครงการที่มีประสิทธิภาพ: การใช้ความรู้ การสืบค้นเชิงการทดลองและการสำรวจ

การสร้างความรู้

การสืบค้นบนฐานการทดลองเป็นประเภทของการแก้ปัญหาที่พิเศษซึ่งประกอบด้วยกฎของกระบวนการและหลักฐาน มาร์ซาโน (Marzano (2000)) อธิบายการสืบค้นบนฐานการทดลองว่าเป็น “กระบวนการของการสร้างและการทดสอบสมมติฐานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเข้าใจปรากฏการณ์ทางจิตวิทยาหรือกายภาพบางประการ” (หน้า 57).

ประเภทของการสืบค้นบนฐานการทดลองที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือ “วิธีการทางวิทยาศาสตร์” วิธีตอบคำถามเกี่ยวกับธรรมชาติ มีหกขั้นตอนตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์

1. ระบุคำถามหรือปัญหา
2. รวบรวมข้อมูลซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหา
3. กำหนดสมมติฐานซึ่งอธิบายปัญหา
4. ทดสอบสมมติฐานโดยทำการทดลอง หรือรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมขึ้น
5. ตัดหรือดัดแปลงสมมติฐานเพื่อให้เข้ากับผลลัพธ์ของการทดลอง
6. ถ้าสมมติฐานที่พบนั้นจริงหรือเป็นเท็จ “สร้าง สนับสนุน หรือคลี่คลายความสงสัยด้วยทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์” (Shafersman, 1997).

การสำรวจเป็นวิธีหนึ่งของการใช้ความรู้ที่คล้ายคลึงกับการสืบค้นบนฐานการทดลอง เป็น “กระบวนการของการสร้างและทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต” (Marzano, 2000, p. 47). คำนิยามของกระบวนการทั้งสองดูเหมือนว่าอธิบายประเภทของการคิดแบบเดียวกัน แต่มีความแตกต่างที่สำคัญ

การสืบค้นบนฐานการทดลอง

การสืบค้นบนฐานการทดลองอยู่บนหลักฐาน ที่ได้จากการทดลอง

นี่เป็นหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้โดยผ่านทางประสาทสัมผัสทั้งห้า ในทางทฤษฎี

ไม่ควรจะมีความเห็นขัดแย้งกันเกี่ยวกับหลักฐานที่ได้จากการทดลอง เพราะทุกคนมองเห็นในสิ่งเดียวกัน

ข้อเท็จจริงที่ว่าดวงอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออกเป็นหลักฐานที่ได้จากการทดลอง

คนเราอาจจะคัดค้านว่าทำไมต้องเป็นทิศตะวันออก แต่อาจมีสองสามคนที่จะใช้ข้อเท็จจริงนั้นมาเล่นลึกลับแฝง

ในแผนการจัดการเรียนรู้ มหกรรมการแข่งขัน (The Great Bean Race ข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ) เด็ก ๆ

จะรวบรวมหลักฐานที่ได้จากการทดลอง โดยวัดความสูงของต้นถั่ว

การคิดแบบวิทยาศาสตร์ต้องการให้คนเราคิดพิจารณาว่าหลักฐานที่ได้จากการทดลองประเภทใดที่เราใช้พิสูจน์สม

มติดูงานได้หรือไม่

นักเรียนจิตวิทยาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอาจตั้งสมมติฐานไว้ว่า

นักเรียนที่เริ่มเรียนช้าจะได้คะแนนดีกว่าคนที่เริ่มเรียนเร็ว

โดยเขาสามารถรวบรวมหลักฐานที่ได้จากการทดลองเกี่ยวกับนักเรียนที่เข้าเรียนเร็ว

กลุ่มที่เข้าเรียนช้าและคะแนนที่ได้ ทั้งหมดนี้เป็นข้อเท็จจริงและไม่มีใครโต้แย้งสิ่งที่เขาค้นพบ

เช่นเดียวกับนักเรียนที่วัดงานในช่วงเวลาต่าง ๆ กันของวัน ตัวเลขที่ได้เป็นหลักฐานที่ได้จากการทดลอง

แน่นอน มีสิ่งอื่นที่ต้องกำหนดในการทดลอง อาจเป็นการเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ที่นักเรียนฉลาดจะเรียนชั่วโมงเช้า หรืออาจจะเป็นเพียงเหตุบังเอิญที่อยู่ในเทอมนั้นนักเรียนที่ส่วนใหญ่เลือกเรียนช้า

นักเรียนที่วัดงานอาจวัดในวันที่มีเมฆทำให้เขามองไม่เห็นเส้นขอบได้ชัดเจน

หรือเครื่องมือที่ใช้มีรอยไม่ชัดปรากฏอยู่ บัจฉัยต่าง ๆ

เหล่านี้จะต้องนำมาพิจารณาในการสืบค้นบนฐานการทดลอง และนักวิทยาศาสตร์และคนอื่น ๆ

ที่ทำการสืบค้นในลักษณะนี้ทราบดีว่ากฎกติกาคืออะไร

พวกเขาทราบว่าวิธีที่ถูกต้องในการรวบรวมและวิเคราะห์หลักฐาน

และนั่นทำให้สิ่งที่พวกเขาทำการสืบค้นบนฐานการทดลองอย่างเป็นทางการ

การสำรวจ

ในการสำรวจ นักเรียนไม่ได้สังเกตการณ์ธรรมชาติโดยตรง หรือรวบรวมหลักฐานด้วยตนเอง

พวกเขาสัมภาษณ์ผู้คน ตรวจสอบเอกสาร และอ่านสิ่งที่คนอื่นพูดเกี่ยวกับหัวข้อนั้น

จากนั้นทำข้อสรุปบนพื้นฐานของสิ่งที่เรียนรู้

เพียงเพราะพวกเขาไม่ได้รวบรวมหลักฐานต้นฉบับไม่ได้หมายความว่า คุณภาพของหลักฐานไม่สำคัญกับพวกเขา

พวกเขาต้องใช้ระมัดระวังที่จะใช้แหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือและข้อมูลที่เป็นจริง

สิ่งที่นักเรียนมีหลังจากผ่านกระบวนการดังกล่าวไม่ใช่ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ แต่เป็นการโต้แย้งเสียมากกว่า

ตัวอย่างเช่น นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่หก ศึกษาเรื่อง Battle of Little Big Horn

เขาอ่านเอกสารหลายอย่างที่เขียนโดยชาวอเมริกันท้องถิ่นและจากทหาร เขายังอ่านชีวประวัติของ General

Custer and Sitting Bull หลังจากที่เขารวบรวมข้อมูลทั้งหมด จากนั้นจัดทำข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดในที่นั้น

ข้อสรุปของเขาจะต้องเป็นไปตามกฎ ไม่ใช่ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่ตามข้อโต้แย้งที่ดี

ความเห็นของเขาเกี่ยวกับสงครามนี้จะต้องมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือสนับสนุน และทำตามมาตรฐานด้วยเหตุผลที่ดี

เครื่องมือ [Showing Evidence Tool](#) ข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ สามารถช่วยนักเรียนกำหนดข้อโต้แย้งที่ดีได้

การสืบค้นทั้งสองประเภทเป็นสิ่งสำคัญในห้องเรียน แต่บางอย่างก็เหมาะสมสำหรับเนื้อหาวิชาและหัวข้อที่ต่างกัน

ยกตัวอย่างเช่น นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการทดลองทางวิทยาศาสตร์หลายประเภท

แต่พวกเขาสามารถทำการทดลองโดยใช้สื่อตามธรรมชาติที่อยู่รอบตัว ในทางกลับกัน หัวข้อที่เกี่ยวกับการเมือง

สังคม และประวัติศาสตร์สามารถเข้าใจได้ดีที่สุดโดยผ่านทาง การสำรวจ

พึงระลึกไว้ว่ายังมีกฎเกี่ยวกับการจัดทำข้อสรุปในด้านนี้อีกด้วย

อ้างอิง

Marzano, R. J. (2000). *Designing a new taxonomy of educational objectives*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.